

Canadà: de les Rocalloses al Pacífic

9 a 22 d'agost de 2002

Introducció

Aquest és el primer relat de viatges que publico. Tal com explico en el relat mateix, el vaig començar a escriure durant el viatge. Està estructurat per dies, essencialment cronològic, doncs. Tant estilísticament com de contingut experimentarà variacions al llarg dels propers mesos; tot depèn, però, del temps que hi pugui dedicar.

Des novembre del 2002 hi estic incorporant fotografies, les que estan intercalades en el text tenen una resolució d'uns 250 x 175 pixels. La mateixa foto fa de link per a una versió de 1024 x 680, en JPEG i compressió relativament alta. També haig de dir que no tinc, encara, prou coneixements d'imatges digitals per corregir alguns colors, ja que l'escanneig no és sempre satisfactori. Amb el temps millorarà!

Per navegar entre les diferents pàgines podeu guiar-vos pels enllaços del peu de pàgina.

Divendres 9 d'agost: BCN-MAD-YTO-YYC

Facturem les maletes. Als mostradors d'Spanair hi ha moltes cues, i no sabem si totes serveixen. Decideixo preguntar a la noia del mostrador de primera classe i em diu que si volem ja ens ho fa ella... Quedo sorprès dels meus encants. Però comencem a patir, es fa un embolic i la primera "tira" d'aeroports acaba a Vancouver... Sort que ho ha preguntat! (Per cert, el TLA de Calgary és YYC i el de Vancouver és YYY, totalment intuïtiu!).

Sortim cap a MAD amb mitja d'hora de retard, i hem tingut sort. A Madrid tenim el temps molt just. En treure targeta d'embarcament ens diuen que no tenen dos seients junts, i que els passatgers ja estan entrant a l'avió. Anem ràpidament cap a la porta d'embarcament, i en accedir a l'aeronau revisen el passaport de nou, i el tinc deteriorat: el plàstic que tapa l'última pàgina (la que té el nom i la fotografia) està mig desenganxat, tot que el document és nou. A veure si no em deixaran entrar o sortir a/de Canadà!

L'avió és un 767, amb 2 seients als laterals (als costats de les finestres) i 3 al bloc central. La Maria Carme es queda al principi de l'avió, i jo cap al mig. Va absolutament ple de catalans.

Les hores costen de passar. Ens serveixen un refresc i després un dinar. Engeguen una pel·lícula que no em miro, ni en recordo el títol. Obro 100 años de soledad, que m'he portat expressament.

Després de dinar m'endormisco una mica. Omplim paperot immigració (aquí no pregunten si hem vingut a matar el president, com als USA).

Al control d'immigració ens atén un noi jove que sembla sud-americà, parla espanyol. Ens deixa entrar al país. Hem de passar les maletes nosaltres, un pur tràmit, ningú ens pregunta què hi portem, gairebé ni ens miren. En entrar a la terminal de vols nacionals la motxilla, però, presenta més dificultats: em fan engegar la palm i el mòbil, desenfundar la màquina de fotografiar i el teleobjectiu... És la síndrome 11-09.

Aconsegueixo trobar servei GSM 1900 a través de Microcell: el telèfon mòbil funciona. Comprem el Time (edició canadenca) i un mapa de Calgary.

A través del servei de megafonia repeteixen que no deixem el nostre equipatge desatès, perquè el servei de seguretat se l'endurà (no els lladres, el servei de seguretat!). També veiem diversa gent que és traslladada per l'aeroport amb cotxes elèctrics. La majoria són persones grans, potser amb mobilitat

reduïda, i alguns joves (amb dificultats horàries pels enllaços?). Ens endarrereixen el vol 1 hora i mitja, cosa que ens cau com una galleda d'aigua freda; o sigui que sortim cap a Calgary a quarts de deu del vespre, hora de Toronto, sis hores més a Badalona.

Ens han assignat els seients del final de l'avió, que no va ple. Hi fa un fred que pela, demanem mantes. En ple vol es veu encara claror a l'horitzó.

Ens porten un sopar sense sorpreses, és a dir, espantós. Intentem dormir una mica, malgrat que a l'avió hi ha dues o tres criatures que fan força soroll. Al cap d'unes tres hores i mitja arribem a Calgary, al voltant de les onze de la nit (hora local), 8 hores més a Badalona (endarrerim el rellotge dues hores més).

Tot i el retard ens han esperat a l'aeroport, i ens porten a l'hotel. Les maletes surten relativament ràpid, l'aeroport no sembla massa gran. Ens han vingut a esperar una noia -que ens dóna un paper perquè siguem a l'hotel a les 5 de la tarda de dissabte, perquè la guia ens hi esperarà- i un home, el conductor.

En el trajecte ens acompanya una família catalana (un matrimoni gran amb una filla i el seu xicot), que faran el mateix viatge que nosaltres; a Toronto ja els havíem identificat com a catalans, tot i que no ens hi havíem presentat. Ells han sortit de Barcelona encara més d'hora que nosaltres -al voltant de les 7 del matí- i s'han passat un bon grapat d'hores a l'aeroport de Madrid.

Al carrer fa més fresca del que esperàvem, al voltant dels 20 graus. Tot i així la noia de l'agència ens diu que per als propers dies hi ha previstes temperatures altes, que no patim pel temps.

Pugem en una espècie de furgoneta amb capacitat per a 9 o 10 persones; m'adono que fa piip, piip, quan fa marxa enrere, cosa que veurem a tots els vehicles de certes dimensions.

A l'hotel -Delta International de Calgary- demanem habitació amb 2 llits, però només en tenen de matrimoni. Ens ofereixen un llit addicional i l'acceptem. Estem tan cansats que ens portem nosaltres mateixos les maletes... i ens fem a l'ascensor del garatge. En fi, un cop resolt això arribarà el segon problema logístic: ja davant de l'habitació, al pis 17è, com dimonis s'obre la porta amb la targeta magnètica? Ens costa, i fins l'endemà no ens adonarem que s'ha de posar i treure la targeta amb decisió, i si s'encén el LED verd és que podem accionar la maneta del pany.

En arribar a l'habitació comencem a sorprendre'ns: és extraordinàriament espaiosa, el llit fa 2 metres tant de llarg com d'ample i també hi ha un sofà i una butaca (just sota la finestra), una calaixera enorme i un escriptori amb impressora-fax i preses de corrent i connexió telefònica per a mòdem, planxa, post de planxar, dos barnussos, cafetera a l'habitació amb un parell de paquets de cafè (realment trobarem cafetera a tots els hotels, pràcticament, tot i que no la farem servir cap dia).

Ens fem al llit i posem el despertador a les 12 del migdia, tot i que voldríem llevar-nos abans per veure Calgary. No fem servir el llit addicional.

Dissabte 10 d'agost: Calgary

Ens despertem a quarts de sis del matí però tornem a dormir. La segona vegada ens desvetllem a quarts de deu, ja ens sembla més raonable, i ens llevem.

Jardins Devonian (Calgary)

Sortim de l'habitació al cap d'una hora, més o menys. Al pom de la porta ens trobem el diari, no ens ho esperàvem! Hem d'esmorzar, i decidim fer-ho al mateix hotel, tot i que avui no el tenim pagat. Hi ha un bufet extraordinari, americà i continental, pel que ens fan una bona clavada. Hauríem d'haver-nos endut mitja dotzena d'entrepanes per dinar... Això sí, recuperem el gens enyorat sabor del cafè americà, aquests cafès llargs i igualits, molt igualits, tant que un raig de llet els descoloreix ràpidament!

Ens entrenem en l'hàbit de sumar el servei a la nota dels restaurants: això que el sou dels cambrers no estigui inclòs en el

preu dels plats és una llauna per als europeus, però possiblement fa que cambreres i cambrers (per aquest ordre, ja que trobem moltes més noies dedicades a aquesta feina) siguin més atents: és habitual que et preguntin sovint si et falta alguna cosa, si tot és correcte.

A la recepció de l'hotel demanem que s'enduguin el llit addicional, i que ens ubiquin sobre el mapa de la ciutat; ens adonem que l'hotel és molt cèntric, i que les zones d'interès són totes allà mateix.

Decidim anar xino-xano cap als Devonian Gardens. Davant de l'hotel hi ha la seu de l'administració d'educació de la província d'Alberta, als jardins del qual hi ha unes estàtues molt estilitzades que representen la universalitat de la humanitat. Em quedaré amb les ganes de passejar-hi i mirar-me-les amb calma.

Seguim fins a una església (catedral, diu el rètol, no en recordo la confessió -no era catòlica, això segur) i decidim entrar-hi. Ens hi esperen una parella gran, potser el predicador i la seva dona. La fem petar i ens assabentem que una setmana abans a Calgary hi havia neu, i que tenen tres o quatre dies de calor forta cada any! Els comentem que som de Barcelona, i es donen per vençuts: la seva església no és en absolut comparable a les catedrals europees, però ens conviden a entrar-hi igualment. A l'interior ens hi estem poc per no destorbar l'assaig del concert d'orgue. Ens crida l'atenció que hi ha diverses plaques en record de difunts, que sospito que han servit per pagar l'edifici.

Riu Bow - Prince's Park (Calgary)

El centre de Calgary està ordenat en carrers i avingudes, a l'estil Manhattan, però tenim feina a trobar l'accés als jardins, que són a un quart pis d'un edifici comercial i d'oficines. Amb l'ajut d'un parell de ciutadanes ho trobem. Hi ha diversos tipus de plantes, estancs amb peixos i fonts. El sostre és de vidre al perímetre, i de tubs d'aire condicionat a la resta. Hi ha algun racó preparat per concerts. Tot i no ser extraordinàriament espectaculars, segurament són un bon consol en ple hivern, quan a l'exterior hi ha tres pams de neu.

Tronc al riu Bow - Prince's Park (Calgary)

En sortir dels jardins donem un tomb al centre comercial, format per les dues o tres primeres plantes de diverses illes de cases, unides per passos elevats. Em compro un jersei de cotó a una botiga Gap, ja que només he portat un forro polar, que abrigarà massa en algunes ocasions.

Ens arribem al Prince's Island Park, un parc urbà, per on passa el riu Bow (el trobarem també a Banff). Hi ha alguna festa gastronòmica, en passem de llarg, però fem una bona passejada. La vegetació és predominantment alpina (molts avets i pins), tot i que també hi ha grans trossos de gespa que són aprofitats per practicar esports.

Ja cap al final del passeig veiem unes quantes cases que donen al parc, i que no estan gens malament. A la sortida ens entretenim contemplant una atracció per criatures la mar de curiosa: una espècie de mànegues de bomber rígides que poden girar i per on surt aigua; els nens poden mullar-se els uns als altres.

Sortim del parc a la una o quarts de dues amb la intenció de buscar un restaurant per dinar. No trobem gaire cosa, només un Old Spaghetti Factory (més tard veurem que és una cadena o franquícia) que tampoc ens convenç. Decidim arribar-nos de nou al centre comercial, on acabem menjant un parell d'entrepans vegetals.

Atracció aquàtica - Prince's Park (Calgary)

Després d'aquest senzill àpat ens dirigim a la Calgary Tower (realment és tot allà mateix!), que s'alça 525 peus (160 metres) sobre terra. Paguem una bona quantitat per l'entrada -18 dòlars, si no ho recordo malament, i mentre esperem el nostre torn veiem el cartell que anuncia els empleats del mes i de l'any del recinte, amb fotografies i tot. Després he sabut que durant els jocs olímpics d'hivern del 1988 una torxa olímpica va cremar contínuament al capdamunt de la torre, i encara ara l'encenen en ocasions especials.

Vista des de la Torre (Calgary)

L'ascensor no és massa accelerat, i el trajecte dura una estona, entretinguda per una gravació que explica quatre coses sobre la torre, segurament amb la intenció que els visitants no es posin nerviosos durant el trajecte.

Ens quedem al mirador, no pugem al restaurant -un o dos pisos més amunt, i que dóna voltes (té dues velocitats, 1 volta cada hora o 1 volta cada tres quarts). La panoràmica és espectacular: els gratacels de les companyies petroleres, bancs i assegurances per un costat, els hotels per l'altre, l'estació del ferrocarril, el mateix parc que hem visitat el matí, tota la trajectòria del riu Bow. Ens criden l'atenció la plaça olímpica, l'ajuntament i les oficines municipals, un edifici molt modern de vidre blavós amb una construcció esglaonada cada 3 o 4 pisos, com si es tractés d'àtics, sobreàtics, etc. Decidim d'arribar-nos a aquests tres llocs, que són tocar els uns dels altres; si ens afanyem arribarem a temps amb la cita amb la guia a l'hotel, a les 5.

La plaça olímpica és una gran font amb una espècie de llac artificial, i quatre arcades que volen evocar els orígens clàssics de la competició. Hi coincidim amb un grup que es fan fotografies de boda. Els nuvis van amb una limusina espectacular que té unes banyes de toro sobre la tapa del motor, de bastant mal gust segons el meu criteri. Em crida l'atenció que el fotògraf deixa una motxilla i el trípod al costat del maleter obert del cotxe, fets absolutament impensables al nostre país si vols trobar res quan tornis.

Donem un cop d'ull de passada a l'ajuntament (City Hall) i fem via cap a l'hotel. Un cop allí hem d'esperar una bona estona (uns tres quarts d'hora) que arribi la guia. Aprofitem per conèixer una altra parella -de mitjana edat, l'Albert i la Temi-, de Sabadell, que també fan el nostre viatge. També hi ha la família catalana que havíem vist la nit anterior -de fet els hem trobat un parell de vegades al llarg del dia, pels carrers de Calgary. Mentre esperem veiem que hi ha un casament a l'hotel. Curiosament molts dels convidats porten físicament el regal a la cerimònia, sempre embolicat i amb un llac.

*Olympic Plaza des de la torre
(Calgary)*

La guia -Marie- ens dóna instruccions per a l'endemà -a quina hora ens despertaran, i on hem d'anar a esmorzar, que deixem les maletes fetes dins de l'habitació, i que hi lliguem una targeta que ens dóna -així s'identificarà fàcilment la maleta com una del grup-, i que ja se les endurà el personal de l'hotel mentre esmorzem. També rebem el detall complet del programa de viatge, que coincideix essencialment amb el portem escrit des de Badalona.

Acabem el dia traient el nas a la piscina de l'hotel (a la tercera planta), i fent servir el jacuzzi. Cometem l'error de deixar-nos el barnús a l'habitació i de fet tornem a l'habitació amb el banyador i coberts amb una tovallola... ens mig petem de riure, ja que a l'ascensor ens trobem altres clients (per sort, ningú del grup!) als quals saludem de la manera més natural i educada que podem.

Un cop canviats sortim a sopar; caminem una bona estona fins a trobar un cafè-restaurant cèntric bastant gran (des de fora no ho semblava). Demanem una amanida i un gazpacho per començar (nota anecdòtica, al gazpacho hi havia gambes!), de segon ens partim un salmó. Mentre sopem comença a caure un xàfec impressionant. A l'hora de triar les postres vénen els problemes, són cantades (no hi ha carta), i realment no entenem res. Ens troben, per sort, un cambrer que parla espanyol (havia estat a

Xile), i escollim una espècie de batut de xocolata i plàtan, amb trossos de plàtan cremat. Realment molt bo. En acabar el sopar hi ha música al mateix local, en directe, una espècie de country, però no ens hi quedem. Haurà estat un dels millors sopars que hem fet al llarg del viatge.

A la tornada tenim una mica de feina a trobar l'hotel, i és que ens fem un embolic entre la part est i la part oest de l'avinguda, i de nit i amb pluja no trobem fàcilment els punts de referència que teníem de dia. Acabem demanant ajut a un taxista, que ens indica com arribar al Delta International. L'endemà veiem que era fàcil, teníem un vistós edifici de la Telia (una companyia telefònica) just al costat de l'hotel. Ens hi havíem d'haver fixat abans!

Diumenge 11 d'agost: Calgary - Banff

Ens llevem, preparam les maletes i ens vestim. Fem un truc a l'àvia, avui és el seu sant, i de pas, com que els pares hi són a dinar, ja sabran que hem arribat bé. Fem servir el telèfon mòbil. A la factura quedarà que hem parlat 1 minut i 22 segons, i ens ha costat 3,30 EUR + IVA. La trucada a través de l'hotel ens hauria costat força més, però si comptem que era un diumenge a les set del matí la tarifa tampoc és regalada, precisament.

L'esmorzar és a la tercera planta, just al costat de la piscina, i hi ha un bufet amb esmorzar continental, una mica menys variat que el del dia abans -que ens vam pagar de la nostra butxaca. Ens trobem amb la resta del grup, els catalans -els 6 que ja coneixem- i els italians -32 més-. Ens asseiem amb la resta de compatriotes, i s'hi afegeixen un parell de nois italians -bé, un noi d'uns 16 o 17 anys i un nen d'uns 10 o 11- que viatgen amb els seus pares. No diuen res en tot l'àpat.

En acabar l'esmorzar trobem l'autocar i l'Stephen, el conductor, natural de Macao, que no parla italià ni espanyol, que ens esperen. Passem per recepció a tornar les targetes, comprovem que les nostres maletes són pujades a l'autocar, i ens asseiem, avui de la meitat en endavant. Gairebé cada dia seurem en un lloc diferent. L'autocar és relativament còmode, sense ser cap meravella. Té WC, però ens demanen que el fem servir el menys possible -bàsicament només en casos d'emergència- perquè en el trajecte hi ha pocs llocs on es pugui netejar. A partir del segon o tercer dia l'Stephen s'encarregarà de deixar-hi ampolles d'aigua, que li comprarem a canvi d'un dòlar cada una.

Comencem un "tour d'orientació" per Calgary; aprenem que la província d'Alberta és molt rica, degut a petroli i gas natural bàsicament. La capital és Edmonton, i Calgary és la capital financera. Aquesta volta serveix bàsicament per fer-se una idea del que és la ciutat, i agraïm haver pogut passar un dia explorant-la pel nostre compte, ja que pràcticament no veiem res. De fet ni pugem a la torre, activitat que no hauria costat gens i que segurament hauria agradat a tothom.

Il·lustració : Parc Olímpic (Calgary)

Sortim cap a Banff. Fem una parada de mitja horeta al Parc Olímpic de Calgary, on veiem trampolins de salt que es van fer servir a les olimpíades del 1988; es veu que la ciutat vol tornar a optar a organitzar jocs olímpics, el 2010. Passem pel bar -on compro una ampolla d'aigua- i la botiga de records -on no comprem res.

Seguim cap al parc nacional de Banff, per l'autopista transcanadenca, que sembla que travessa el país des del Pacífic fins a l'Atlàntic. Pel camí la Marie ens comenta diferents aspectes del Canadà i de la província d'Alberta, primer en italià i després en espanyol. Notem diverses coses: en primer lloc, que comença totes les frases amb naturalmente, la qual cosa, naturalment, ens acaba

posant una mica nerviosos. En segon lloc, que no li costa massa fer-se un embolic amb xifres, sobretot quan parla de milers o milions de quilòmetres quadrats. En tercer lloc, que parla molt malament el castellà; de fet ens quedem parats quan ens diu que en aquesta província no se puede cagar! Pel context deduïm que vol dir que no se puede cazar.

Entre explicacions i cops de cap de son arribem a la primera de les parades que farem aquest dia, el llac Minnewanka, també anomenat llac dels Esperits, construït mig artificialment sobre una superfície que es negava sovint. De fet la construcció va ser feta sota l'empara de les lleis de guerra, que permetien saltar-se les que feien referència a parcs naturals. El llac no és extraordinàriament espectacular, però les muntanyes que l'envolten en fan un lloc interessant.

Llac Minnewanka (Parc nacional Banff)

Llac Two Jack (Parc nacional Banff)

A continuació ens arribem al Two Jack Lake, on a més d'aigua veiem un parell de cabres salvatges que tots fotografiem.

Està terminantment prohibit donar qualsevol aliment als animals, per tal que no s'acostumin a dependre de les persones.

En el camí cap a Banff fem una altra parada, al punt anomenat Hoodoos. Hi ha una bona vista de tota la vall on hi ha Banff, tot i que el poble no es veu: el

Llac Two Jack (Parc nacional Banff)

que es veu al fons és l'hotel Banff Springs, de la cadena Fairmont. Aquest hotel, junt amb alguns altres de gran luxe, va ser construït per la companyia de ferrocarril Transcanadenca per tal d'atreure el turista americà d'alt poder adquisitiu. Ens comenten, més tard, que una nit a aquest hotel pot costar entre 300 i 400 EUR, i que una estada de 3 dies amb tractament de balneari inclòs pot pujar entre 2.000 i 3.000 EUR. No està gens malament! Li faig una fotografia al ditxós hotel, tot i que hauria de tenir un teleobjectiu molt més potent perquè es vegi bé.

Veiem els primers grans contrastos entre el verd de la vegetació i els grisos i afilats cims de les muntanyes, una constant a les Rocalloses, així com els primers jocs de llum i ombres produïts pel sol, els núvols i el mateix perfil de les roques. Hi ha un camí prou llarg que s'enfila per aquest costat de la vall, i permet obtenir diferents perspectives i visions de les muntanyes. Hi caminem tota l'estona que podem, però sense córrer.

Hoodoos (Parc nacional Banff)

Quan deixem Hoodoos fem via cap a Banff. Ens assabentem que hi ha components del grup que tenen uns quants àpats pagats -no tots-, l'anomenat meal plan, que entre nosaltres serà el mi plan. Entre aquests hi ha la resta de catalans, i una parella d'italians. Això farà que els altres 6 catalans del grup s'avinguin molt més, i que nosaltres tinguem certa tendència a anar amb els italians, malgrat les dificultats de la llengua.

L'autocar ens deixa al centre del poble i ens donen una hora; hi ha una gentada de por pels carrers, és un poble eminentment turístic en una de les setmanes de temporada alta. Els semàfors dels carrers tenen cronòmetres, que indiquen tant el temps que queda de verd

com el que queda de vermell... per una banda està bé, però per l'altra coincideixo amb el que s'ha dit a Barcelona, ajuda a estressar una mica el vianant.

Una mica atabalats per les presses acabem anant a un restaurant de menjar ràpid xinès! Un trinxat de pollastre o vedella amb arròs i unes verduretes... És el plat del dia. Jo m'ho menjo bastant de gust, ho trobo més comestible fins i tot que els xinesos de Barcelona, que, dit sigui de passada, intento evitar al màxim.

Després de dinar, i abans d'arribar-nos a l'hotel, fem dues sortides més: una catalogada com a sorpresa

per la Marie, que és un punt des d'on hi ha una perspectiva molt bona per veure i fotografiar el Banff Springs Hotel.

Cascades Bow (Parc nacional Banff) Cascades Bow (Parc nacional Banff)

La segona sortida és a les Cascades Bow, força més amples que altes, i espectacular per l'amplada del curs del riu i, com sempre, les muntanyes que l'envolten. Faig una fotografia amb una càmera digital a una parella que m'ho demana, a canvi que ens en faci una a nosaltres (que no queda massa bé, quedem foscos mentre que el riu, darrere nostre, queda massa clar).

Arribem a l'hotel, que és a una punta del poble -la més allunyada del riu. Ens quedem a l'autocar fins que ens porten les claus -aquestes no són electròniques, sinó mecàniques, una espècie de targeta allargada perforada per un extrem. També ens costa una mica entendre com funciona, al final ho aconseguim. L'habitació no és massa ampla, tot i que té dos llits que fan 1 metre i 30 cm d'ample i dos de llarg: un llit de matrimoni per a cada ú... ens agrada! També té una calaixera, una taula rodona petita. Al bany hi ha una banyera vermella que és també d'hidromassatge. No té secador de cabell, però a la recepció de l'hotel ens en proporcionen un quan el demanem. L'hotel té també jacuzzi, situat a l'entrada de l'hotel, darrera un vidre totalment transparent. O sigui, qui el fa servir sembla que estigui a un aparador.

Ens instal·lem i anem cap al poble, amb la intenció de pujar al telefèric que porta fins a la Sulphur Mountain. Travessem tot el poble, i en un moment donat que semblen perduts una noia que va amb una criatura ens indica per on passar. Sort que ens diu que hi ha una hora de camí, perquè això ens fa desistir de l'excursió. De fet, l'endemà ho farem còmodament amb autocar (extra del programa).

Ens quedem a relaxar-nos als Cascade Gardens, al voltant de l'oficina d'administració del parc de Banff. Són uns jardins amb diverses cascades d'aigua, totes petites i artificials, però que en fan un racó relaxant. A la part del darrera de l'edifici d'administració hi ha una cabana d'indis, que no sabem exactament què hi pinta, però que no hi encaixa gaire.

Jardins Cascade (Banff)

Travessem el riu Bow cap al poble; des del pont hi ha una bonica panoràmica del curs del riu, que no m'estranyaria que passés desapercibuda per molts visitants. Hi deu haver una pila d'excursions a peu que poden fer-se des de Banff (serien unes Rocalloses alternatives).

Riu Bow (Banff)

Passem per tot el poble de nou, entrant a botigues amb la intenció més de xafardejar que de comprar. En una botiga de roba veig un jersei d'home amb alguna cosa que em crida l'atenció. Instintivament toco el que em sembla que és llana, i ho trobo molt suau. Miro el preu i caiem de cul, 525 CDN, uns 350 EUR. Ens expliquen que és de qiviuk, fet amb pèl de muskox (*ovibos moschatus*). Aquest animal, anomenat omingmak (que vol dir "l'animal amb una pell com l'ós") pels esquimals que parlen inupiaq, és un mamífer similar, en aparença, al búfal, amb unes

banyes espectaculars, cobert de pèl gairebé fins a terra i que viu a zones extraordinàriament fredes de l'àrtic. Els esquimals recullen el pèl que els cau i en fan un teixit que escalfa 8 vegades més que la llana i que és més suau que el caiximir.

Sopem al Giorgio's. Quan hi entrem ens fan esperar; demano una cervesa (la primera a Canadà). Mengem una pizza i uns fetuccini amb salsa de crema de llet, tot ben cuinat. Per postres mengem un pastís de formatge, molt bo. A la taula del costat hi ha un comiat soltera (és un dia estrany per fer-lo, és un diumenge). Ens sorprèn que cada noia paga el seu. Cada terra fa sa guerra!

Dilluns 12 d'agost: Banff

Cascada superior (gorja Johnston)

L'esmorzar és a un hotel a cinc minuts a peu del nostre. És molt complert, hi ha fruita, embotit i formatge, ous, bacon, salsitxes, i també cereals i iogurts (sempre de fruita, mai naturals).

Sortim cap al Johnston Canyon, una gorja impressionant amb un parell de cascades. El camí fins a la cascada superior és d'una milla i mitja (uns dos quilòmetres i mig) aproximadament. Al principi fa força fresca, però a mida que avancem i que el dia s'aixeca entrem en calor. El recorregut val la pena, les dues cascades són impressionants. A la inferior l'aigua queda en un gorg amb una coloració verdosa, però és un verd "net", en cap cas dóna la sensació de brutícia! La cascada superior és més espectacular encara, ja que és més alta. Tot el recorregut és de gran bellesa. A alguns racons d'aquest camí gairebé no hi toca mai el

sol: a la profunditat pròpia de la gorja cal sumar-hi l'efecte de l'espès bosc i els arbres alts, que impedeixen que la llum del sol arribi directament a terra.

Cascada inferior (gorja Johnston)

Cascada inferior (gorja Johnston)

De tornada a Banff ens arribem a la Sulphur Mountain, a la qual s'arriba amb telefèric, excursió opcional que ja estava insinuada al catàleg. El telefèric costa \$19 per persona (és el preu de grup, l'individual és 75 cèntims més car). La pujada amb el telefèric impressiona: veiem com ens allunyem del poble ràpidament, i que estem a una distància considerable del terra, suspesos per un parell de cables... Quan la cabina passa per sobre els pilons fa un soroll i unes oscil·lacions que conviden, com a mínim, a un contingut "ai, ai, ai". Es veu clarament tota la vall on hi ha Banff i per la qual transcorre el riu Bow.

Pujant coincidim amb una parella hindú. Entenem que han anat a Vancouver a un congrés, i que ara estan fent una mica de turisme. Just a sota nostre veiem excursionistes que fan el trajecte a peu; els nostres companys de cabina -realment no recordo si els de l'anada o els de tornada- ens comenten que hi ha unes dues hores de camí -que no és dret, sinó que fa ziga-zagues, ja que el pendent és molt inclinat. També notem que al sota el trajecte del telefèric no hi ha arbres, han estat talats, cosa que també passa sota el traçat de les línies elèctriques (qui diu que això és molt car? Si ho pot fer Canadà, amb una extensió impressionant, també podria fer-se a Catalunya, no?).

Esquirol (gorja Johnston)

Ens fixem que pràcticament tots els treballadors del telefèric són dones, algunes fent feines "pesades", tradicionalment atribuïdes als homes, com podria ser empènyer les cabines al final del trajecte. Més tard

sabrem que la natalitat a Canadà és molt baixa, i que l'economia necessita immigració, tot i que en algunes zones hi ha població desocupada (sobretot indis).

Hotel Banff Springs

Un cop dalt fem una passejada, i la vista és impressionant. A la dreta queda el poble de Banff, i el Banff Springs Hotel, als que faig un parell de fotografies amb teleobjectiu. Caminem fins a l'observatori atmosfèric (una instal·lació ara en desús, però que durant molts anys va tenir un científic vivint-hi; ara a l'interior hi ha els estris de treball i supervivència del moment: mapes i quaderns, plats i coberts, en una petita caseta -poc més que una cabana.). Des d'aquí la vista és encara una mica més impressionant: valls absolutament plenes d'arbres, i muntanyes nevades al fons. Pel camí trobem un esquiol petit, que també fotografio.

En baixar compartim la cabina amb una parella de Massachussets. Ens comenten que val la pena treure el cap al Banff Springs Hotel... i que han estat a Barcelona, que els havia agradat.

Tornem molt tard del telefèric (esperem durant una bona estona una parella italiana, que al final no es presenta. La guia es queda a esperar-la, mentre el xofer ens porta a la resta al centre del poble). Anem a dinar al restaurant d'un hotel. Demano una amanida i un bistec; està força bé, tot i que la carn és massa feta pel meu gust (he demanat que fos "medium"). Per postres ens partim un pastís de formatge excel·lent.

Després de dinar, mirem botigues. Tornem a entrar a Jacques Cartier Clothier, per veure els jerseis de qiviuk de nou... i quedar-nos amb les ganes de comprar-ne un. No m'atreveixo ni a emprovar-me'l, no vull ni imaginar que se m'enganxa al rellotge i l'haig de pagar! Donem moltes voltes però no comprem res, excepte una pomada pels llavis tallats a una farmàcia. De fet fem el préssec, ja que demanem a la dependenta què té, ens endossa una pomada bastant cara i després veiem una pila de llapis de llavis "tradicionals" a l'altra punta de la botiga.

Vista de la vall (muntanya sulfurosa, Banff)

Per sopar entrem a un restaurant que vol ser italià, i és un petit desastre: una pizza que no és res de l'altre món, i uns raviolis mal cuinats: en porten un bol impressionant, amb una salsa amb trossos gegants de carn. Com a curiositat, a la dreta tenim una parella -un home gran i gros, i una dona amb cadira de rodes- als quals porten un gerro d'un litre o més ple de coca cola. Se l'acaben, com si fos aigua! Posteriorment em sap greu no haver deixat 10 cèntims, en comptes del ~15% "reglamentat" com a pagament del servei, ja que aquella quantitat és considerada una espècie d'insult, i es fa servir per denotar que no has quedat en absolut satisfet. El sopar d'aquest tercer dia no ens ha agradat gens.

Dimarts 13 d'agost: Banff-Jasper

És un dia amb una agenda molt atapeïda. Ens llevem a quarts de set del matí, que per unes vacances no està gens malament. Després d'esmorzar -mateix lloc que el dia anterior- i de fer les preceptives comprovacions que les maletes són a l'autocar sortim de Banff, cap a quarts de vuit, i ja no hi tornarem. Deixem també el parc nacional homònim, i entrem al de Jasper, menys visitat que el de Banff.

Rocalloses... on exactament?

Llac Moraine

Després fem camí una estona per la ribera dreta, deixant el mirador i aparcament a la nostra esquena, la qual cosa ens permet de veure les muntanyes que queden a l'altra ribera, sobre les fresques i tranquil·les aigües. Veiem un moll de canoes, i un racó ple de troncs morts. Això ens ho trobarem sovint, i ens ho expliquen: els troncs morts, moltes vegades arrossegats i acumulats per les aigües, no són eliminats dels boscos i paratges naturals, sinó que els deixen perquè es descomponguin i regenerin la terra de nutrients. Aquest punt amb troncs podria ben bé ser l'argument d'una sèrie llarga de fotografies, però em falta temps i, sobretot, hi sobra gent: tothom s'hi acosta, i és difícil enquadrar sense agafar persones en llocs no massa oportuns.

*Llac Moraine**Il·lustració : Llac Louise*

Seguim cap al llac Louise. Si al llac Moraine no teníem paraules, al llac Louise ens quedem estupefactes. És a la falda de la gelera Victoria, que canvia constantment de color i tonalitat gràcies als núvols i clarianes que se succeeixen ràpidament durant l'estona que hi som. Ens deixen una mitja hora per donar una volta pel llac, i ens hi quedàrem tot el dia: segons avança el dia i canvia la tonalitat de la llum solar, la combinació de l'aigua blavosa i transparent, el blau més o menys intens del cel, el blanc trencat (amb tons marrons i blavosos) del gel i la vegetació i roques de les muntanyes ha de donar lloc a innumbrables variacions del mateix paisatge.

Dinem al Hotel Fairmont Chateau Lake Louise, a les 12 del migdia. És un edifici immens, castell és poc: a la fotografia compto set pisos i més de trenta finestres per pis, només a la façana que dóna al llac. Al vestíbul hi ha una dona amb vestit d'edat mitjana tocant l'arpa. Una de les botigues que hi ha al recinte és Jacques Cartier Clothier, on també tenen jerseis de qiviuk. No en comprem cap, tampoc.

El menjador és relativament gran, amb taules àmplies i cadires amb braços (una mica incòmodes per a menjar, sincerament). Al fons hi ha alguns tapissos penjats, i algun moble antic. Ens podem asseure a una taula al costat de la finestra: el menjador dóna al llac, i veiem la glacera Victoria al fons. Llàstima d'un parell de pins que ens destorben una mica el paisatge. És la millor taula del menjador on som, tot i que no és la millor de l'hotel: aquesta és rodona, al costat d'una vidriera impressionant, i sense pins pel mig que interfereixin en el paisatge. Hi dina una família japonesa.

Ens reben amb un te o cafè, la qual cosa ens sorprèn una mica. M'imagino que inicialment oferien te (costum britànic i àrab) i que algú devia començar a demanar cafè, també... i donat que aquí el cafè s'assembla més a una infusió que a cap altra cosa, tampoc és tan descabellat.

A continuació hi ha un bufet, sens dubte el millor àpat de tot el viatge: diverses amanides d'entrada, fruita, i carns i peixos de segon plat. L'aigua i refrescos estan inclosos al dinar, no pas el vi, que no demanem. Menjo un assortit d'amanides, una mica de salmó i una espècie de pernil cuit, molt suau. Per postres, uns quants talls de pastís, i repeteixo del de formatge, que és molt suau i excel·lent. Al cap d'una hora (ens han donat una hora per endrapar tot el que puguem) ens aixequem ben tips i satisfets.

Mentre esperem l'autocar veiem una fornida i colrada treballadora que rega les plantes que guarneixen tota l'entrada, a l'hora que hi ha més sol. Ho fa amb certa cura de no mullar massa les flors ni les fulles, segurament perquè no es cremin, però no deixa de ser una hora una mica intempestiva per a fer-ho.

Llac Peyto

Després de dinar fem diverses visites molt ràpides: la gelera "pota de corb", el llac Bow (on aprofitem per anar als serveis), i el llac Peyto, allargat, amb aigües verdoses, on fem una parada realment "japonesa": cinc minuts per fer quatre fotografies i prou. Ens queden ganes de veure aquests dos llacs amb moltíssima més calma, però tenim hora per a l'excursió a la gelera d'Athabasca, i no ens podem demorar de cap manera, o perdem el torn.

Llac Bow

Aquesta gelera és emissària del camp de gel de Columbia. El transport fins al gel és combinat, primer un autobús propi de la companyia que l'explota turísticament, i després un vehicle especial, una autobús amb rodes de tractor, al darrera amb doble eix. N'hi ha una vintena al món, pràcticament tots aquí, excepte un que el fa servir l'exèrcit dels Estats Units de Nord-Amèrica a Alaska.

Vehicle per anar pel gel

Tots els vehicles són conduïts per estudiants -tot gent molt jove, doncs- que durant l'estiu fan aquesta feina. A partir de mitjans de setembre l'atracció és tancada.

Els autobusos surten de diversos (quatre, em sembla, A, B, C i D) punts d'encotxament, com una estació d'autobusos d'una gran ciutat. Esperem uns minuts -alguns es queixen que haurien tingut temps d'anar al lavabo- i pugem a l'autobús. L'espai per a les cames dels seients és veritablement just, no hi cabo. Després del primer tram canviem de vehicle, i notem que fa força vent. Amb aquesta espècie d'autobús per al gel passem un terreny polsós amb un fort pendent, i després enfilem el gel fins a l'esplanada turística.

Gelera Athabasca

A la glacera el terra rellisca, cal anar amb molt de compte (no sé per què no hi han posat quatre fustes per tal que la gent es pugui moure una mica més fàcilment), i hi fa un fred que pela i un vent que no convida gens a passejar-se per la intempèrie. No plou, però gairebé, el cel és pràcticament negre. Ens comenten que a l'altre vessant de les muntanyes està nevant!

L'espectacle és impressionant: alguns petits salts d'aigua a una banda, afectats pel vent, el camp de gel al davant, amb algunes vetes blaves. Em queda esbrinar per què l'aigua/el gel és blavós, potser és un efecte normal en el glaç, però no me n'havia adonat fins ara.

No esgotem els 20 minuts que ens donen. Tant de bo hagués portat calçat adequat (amb claus) o un bastó! Tot i el fred i el vent aconsegueixo canviar la pel·lícula de la màquina (s'ha acabat el rotille), així com fer servir el zoom teleobjectiu per a tenir detalls de les petites cascades d'aigua.

En el trajecte de tornada ens trobem un autocar d'un grup de japonesos, que quan ens veuen ens saluden posant-se les mans obertes al cap, i amb els polzes a les temples, les mouen endavant i enrere somrient. Òbviament esclatem a riure tots.

A mig camí (canvi de vehicle) ens donen informació impresa sobre la gelera. El glaç que es fon ara correspon a neu caiguda fa 150 anys, i per això aquesta aigua és tan neta. Ja s'han adonat que la neu que cau ara no és tan pura com aquesta. A més, la gelera retrocedeix de forma important, tot i que no sabem si és per un efecte natural (aquestes geleres són un "rastre" de la darrera glaciació) o bé a causa de l'acció de l'home i el tan mencionat canvi climàtic.

Gelera Athabasca

Cascada Athabasca

Per descansar una mica de l'emoció forta ens arribem a la cascada Athabasca, sobre el riu Bow. És un salt impressionant sobretot pel volum d'aigua i la velocitat que porta. Explorem els diferents racons, fins a arribar al riu calmat, gairebé un llac. Hi ha una esplanada plena de pedres, algunes apilades en formes suposadament humanes. És un racó ben tranquil i relaxant.

Fem via cap a Jasper, on passarem la nit. Aquest poble està fet a imatge i semblança de Banff, però realment no és el mateix. L'hotel és molt

Cascada Athabasca

cèntric, però l'habitació és bastant petita i de forma irregular: de nou els llits són dos i molt grans, però el televisor és a una punta de l'habitació -des d'un dels llits queda molt lluny.

Sopem a un restaurant molt a prop de l'hotel, però no l'encertem. El plat del dia és un salmó a la planxa, acompanyat d'amanida o sopa. Cadascú demana un acompanyament d'aquests diferent. La sopa és una mica picant, no me l'acabo ja que he tingut un petit avís de diarrea. El salmó és eixut, gens ben cuinat. Arribem a la conclusió que a molts restaurants no posen carinyo a la manera de cuinar.

Ha estat un dimarts 13 fantàstic, tot i que si analitzem amb calma tot el que hem fet, és massa per un dia: hauríem preferit fer-ho en dos dies, encara que això significués tenir un recorregut menys aprofitat, però els llacs els hem vist massa ràpid.

Dimecres 14 d'agost: Jasper-Prince George

Ens llevem i preparem l'equipatge, com ja ens anem acostumant. L'esmorzar és americà, però sense ésser bufet: comencem amb un bol de fruita, després uns ous remenats i una torrada, per tothom igual. Si t'agrada bé, si et quedes amb gana és igual. Ens havíem acostumat al bufet, en què fas i desfàs al teu gust!

El dia és ben tapat, fins i tot a la nit ha plogut una mica. A primera hora l'Stephen ens porta a donar un tomb -sense baixar de l'autocar- pel Fairmont Lodge, un complex d'edificacions baixes -semblen apartaments o cases adossades-amb un camp de golf proper, i segurament preus prohibitius. No té l'espectacularitat de les altres instal·lacions de la cadena, tot i que potser és més relaxant i menys ostentós.

Gorja Maligne

Fem via cap a la gorja Maligne. No té cascades espectaculars com la gorja Johnston, però el passeig és d'allò més agradable. Trobem a faltar una mitja hora més per anar una mica més relaxats.

Quan tornem a l'autocar ens dirigim cap al llac Maligne, un dels més grans de la regió. En arribar-hi pugem a una embarcació i fem un trajecte d'una mitja hora sobre les tranquil·les aigües. El vaixell té capacitat per unes seixanta o setanta persones: no l'omplim, però està a més de la meitat. El capitaneja una noia jove, i una altra fa les explicacions, que la Marie tradueix a l'italià i al castellà. La noia navega amb molta cura, i redueix la velocitat quan passa prop d'embarcacions petites, per tal que l'onatge que aixeca el vaixell no els desestabilitzi en excés.

*Gorja Maligne**Llac Maligne*

El cel és tapadíssim, i comença a plovisquejar; ens perdem part del paisatge, ja que la boira és baixa, i es perd la perspectiva del llac. El paisatge amb boira és atractiu, però amb sol segurament lluiria encara més degut als reflexos sobre les aigües. Durant el trajecte podem sortir a la part exterior -a popa-, però mai més de vuit persones alhora. Al cap d'una mitja hora o tres quarts arribem a un altre embarcador i fem una parada. Ens deixen baixar a fer quatre fotografies i una cigarreta (per als fumadors), i comença a ploure més fort, o sigui que tornem a embarcar-nos de retorn. A poc a poc s'obren clarianes i comença a sortir el sol. Aquesta ha estat l'única activitat una mica entorpida per la pluja al llarg del viatge. De fet,

crec que hem estat realment de sort!

Com que no hi ha possibilitat de dinar prop del llac, tornem a Jasper (hi havíem de tornar igualment per canviar de carretera). Trobem un restaurant "espanyol" anomenat "La Fiesta". Demanem gaspatxo i amanida d'entrada, i un bistec de segon plat, que ens porten molt ben cuit (que no vol dir molt cuit), i tendre. Per postres, un clàssic pastís de formatge amb xocolata, que ens mengem molt de gust. Un bon dinar a un preu raonable.

Llac Maligne

Tot just quan acabem de dinar, a Jasper mateix, comença a caure un bon xàfec. Sort que la tarda és pràcticament tota de viatge amb autocar. L'única atracció és la vista del Mount Robson, el més alt d'aquesta zona de Canadà (el pic més alt del país és al Yukon), que pràcticament només intuïm a causa de la boira i de la fina pluja que cau quan hi arribem. Tot i haver-nos esperat una mitja hora -i el temps pot canviar molt ràpidament- no ha estat suficient per veure'l completament.

Llac Maligne

Muntanya Robson

Arribem a Prince George. És una ciutat d'uns 60.000 habitants, i la més important de la regió on ens trobem. El tour d'orientació no ens aclareix gens on són les coses, ja que en el que anomenen centre ens cau l'ànima als peus: els carrers són amples, però no sembla un lloc civilitzat: els edificis estan molt separats, ja que gairebé tots tenen un aparcament al costat (o al davant o al darrere), i no totes les "parcel·les" estan ocupades. Res a veure amb la sensació de ciutat i de carrers a què estem acostumats, res sembla tenir ordre ni concert. Veiem també per primer cop uns espantosos pals de cables elèctrics al mig dels carrers, amb el que sembla transformadors penjats a uns quants metres de terra.

L'hotel sembla un motel de pel·lícula: l'accés a les habitacions es fa des del carrer; n'hi ha a peu pla, però hem de pujar un pis, per una escala també exterior. L'habitació no és massa àmplia, però tenim els serveis que necessitem. També té una finestra al costat de la porta que dona, òbviament, al "passadís" obert de la primera planta. Ens dona la sensació d'estar al carrer, no d'estar dins d'un hotel.

Estem bastant perduts a l'hora de sopar. Entrem a un lloc que és un centre de convencions, i no sembla que hi hagi restaurant. Caminem una mica més i arribem a un local on fan hamburgueses i amanides, i que està connectat interiorment amb un hotel; l'hamburguesa no és cap meravella, i les patates fregides fan pena, no estan pelades. Un sopar per oblidar.

En sortir d'aquest local ens n'anem de pet a l'hotel. Aquest poble no és gens acollidor.

Dijous 15 d'agost: Prince George-Smithers

Deixem les maletes fora de l'habitació (haig de reconèixer que no em fa massa gràcia, qualsevol persona del carrer que tregui el cap per allà pot endur-se-les) i anem a esmorzar. Hi ha un petit desastre d'intendència, porten el pa torrat (l'únic que hi ha) en comptagotes; cada vegada que en porten una mica s'acaba de seguida. Estem asseguts lluny del lloc on el deixen, o sigui que ens hem d'aixecar tres o quatre vegades per tenir-ne... Tothom s'empipa una mica. Quan pugem a l'autocar sentim que la guia està enfadada perquè els italians sempre es queixen: que si l'esmorzar americà del dia anterior no estava bé, que si avui no hi ha pa... En fi, anava a queixar-me però no gos!

Llac Fraser

Fem una pausa ràpida al llac Fraser. Té uns WC que són una tassa posada sobre un forat gran fet a terra, on van a parar tots els pipís i les cacàs. També tenen un tub gran, d'uns 30 o 40 cm de diàmetre, que va des de la teulada fins al forat, de manera que quan plou hi deu entrar aigua. La ventilació és generosa, amb obertures àmplies a la part superior i inferior, tot i que hi ha una porta que permet tenir certa intimitat. L'invent deu ser molt ecològic, però està ple de mosquits i altres insectes. Una noia del grup és picada per una abella o similar prop d'un ull.

Només tenim uns 10 o 15 minuts per fer les nostres necessitats i veure una mica el llac. És gran, ampli, amb muntanyes properes però molt més baixes que les dels llacs espectaculars de les Rocalloses. Hi ha uns núvols blancs reflectits a l'aigua, avui fa sol.

Dinem a Burns Lake. El més decent que trobem és un restaurant familiar a peu de carretera, on acabem coincidint ben bé la meitat dels que no tenim "mi plan". Hi prenem un entrepà calent de pèril i formatge (bikini) amb coca cola.

En sortir del restaurant fem un tomb pel poble. No té cap interès, ja que és bastant desestructurat, similar a Prince George. Per passar l'estona entrem a les botigues més insospitades (una ferreteria, per exemple). Quan arriba l'hora ens dirigim a la gasolinera on ens havia deixat l'autobús, i ens hem

d'esperar gairebé una hora que els de "mi plan" acabin de dinar. Quan arriben la guia no ens dóna cap explicació, cosa que lamentem. Pel que em sembla entendre de la conversa dels italians, els han trigat molt a servir, sobretot als que han entrat a darrera hora al restaurant.

La tarda està dedicada pràcticament tota a viatjar. Veiem un parell o tres d'històries de Mr. Bean pel vídeo; ajuden a passar el temps una mica més ràpid.

Fem una parada a Houston, coneguda com la capital de la pesca de salmó. Hi ha qui menja un gelat, i altres senzillament passem l'estona estirant les cames, i contemplem el monument en forma de canya de pescar, a peu de la carretera, i la successió imparable de camions carregats de fusta.

Al voltant de les 5 de la tarda parem a Telkwa. La Marie acaba de telefonar a l'hotel de Smithers, i li han dit que no tenen totes les habitacions preparades. A suggeriment de l'Stephen donem una volta per veure unes quantes cases i esglésies dels anys 20, reconstruïdes. Suggereix que hi siguem una hora... al final n'estem mitja.

Església principis segle XX (Telkwa)

Només baixar de l'autocar faig una fotografia a una de les esglésies reconstruïdes. El mirall de la càmera no retorna a la seva posició inicial (el visor queda negre, i només sento "la meitat" del soroll que fa normalment). Paro la màquina i la torno a engegar, ara sí que retorna. Ho torno a provar, i fa el mateix. Veig un bc (battery check) a la pantalla de la màquina, i canvio la pila. Puc rebobinar el carret, perfecte, i puc repetir la foto. Tot funciona. (En revelar les fotografies m'adono que a més del mirall aixecat es quedava l'obturador obert, la foto està totalment cremada -fins i tot l'anterior està cremada per un costat!).

Monument pesca salmó (Houston)

Fa força sol, gairebé calor. Entrem a un museu minúscul que reflecteix la vida a aquesta zona fa unes quantes dècades: estris del camp, fotografies antigues, màquines de cine i d'escriure d'entre 40 i 80 anys enrere... Entrada gratuïta, a la sortida deixem 2 dòlars, ajudaran a mantenir la paradeta.

Un dia d'aquests de poca atracció turística algú fa un comentari sobre una etimologia alternativa del nom del país: els espanyols hi van arribar i van veure que no hi havia res... aCÁ NADA. És desmentit categòricament per la guia, que insisteix que el nom té origen indi.

Aprofitem també per entrar a una petita botiga d'antiguitats que està bastant millor per dins que per fora: el cartell de l'horari deia que la botiga està oberta... quan ho està! També hi entra la Marie, que ens confessa que és una enamorada de les antiguitats, que n'havia tingut i se n'ha hagut de desprendre per falta d'espai. Fem la conyeta que no comprem res perquè no ens hi cabria a la maleta.

Arribem a Smithers. L'hotel és una mica lluny del poble, cal caminar uns 10 o 15 minuts a peu de carretera. L'habitació està prou bé, i l'hotel té fins i tot jacuzzi, que no fem servir: aquest és també "exposat", els que transiten pel passadís et veuen, tot i que una mica més discret que el de Banff.

Descansem una mica i ens n'anem cap al poble, que d'entrada ens sembla tan poc estructurat com Burns Lake o Prince George, però al final ens acaba agradant una mica. Fem una volta pel centre, on pràcticament tot és tancat (és 15 d'agost, però aquí no és festa). La guia ens diu que és per la crisi del sector de la fusta. Passem per una biblioteca moderna i els jutjats, tot construccions noves i originals, però ben integrades amb l'entorn. Acabem entrant a un cafè internet, i escrivim un correu als pares a través d'un correu web. Amb els 3 dòlars que ens costa mitja hora podem explicar unes quantes coses, que per telèfon seria molt més costós. També aprofitem per donar un cop d'ull ràpid als titulars d'algun diari (La Vanguardia, si no recordo malament).

Ens arribem a la zona residencial. A peu de carretera les cases són prefabricades, però a mida que ens

endinsem a zones més tranquil·les veiem cases que fan goig, sense ser extraordinàriament grans: totes amb un jardí al voltant, i sense tanques ni reixes. Una veïna neteja el cotxe tranquil·lament a la porta de casa seva, altres fan una festa al pati del darrere.

Per sopar entrem a un McDonald's. Només hem vist això i un restaurant grec que fa plats italians, i que ens queda bastant lluny d'on som i fora de la ruta per tornar a l'hotel. És l'únic dia que hem menjat a un lloc d'aquests.

Divendres 16 d'agost: Smithers-Prince Rupert

Caserna policia muntada (Smithers)

mateix no estem per exquisiteses... vist com ha anat el dia anterior no ens podem queixar.

Església (Smithers)

Em desperto d'hora (quarts de set) i, després de la toilette diària, surto a fer algunes fotos: les muntanyes Aselton, la caserna de la Policia Muntada del Canadà, una esglesieta de no-recordo-quina confessió que hi ha darrera l'hotel i un camió carregat de troncs a peu de carretera.

Avui l'esmorzar no ha tingut incidents: hi havia pa, mantega, cafè, fruita, formatge i suc de taronja. Jo hauria agraït també una mica de pernil o embotit, però ara

Camió carregat de llenya (Smithers)

Arrenquem sense contratemps. Ens asseiem al final de l'autocar, al costat del WC, descobrim que hi ha més espai per estirar les cames. Tenim per davant unes quantes hores de cotxe, i decideixo començar a escriure aquesta memòria amb la Palm, fent servir el Quickword.

Amb la seva previsió habitual la Marie ens diu (o nosaltres entenem) que avui tindrem entre 0 i 30 graus, quan tots ja tenim les maletes tancades. Tot i que no ens quadra massa, quedem una mica intranquils. Al llarg del dia comprovarem que de zero graus, res de res.

Ens assabentem que hi ha contenciosos importants entre Canadà i els Estats Units de Nord-Amèrica: el Sr. Bush voldria comprar aigua per regar Califòrnia, Canadà no la vol vendre i això ha fet que els veïns del sud imposin un fort aranzel a la fusta de la Colúmbia Britànica. Resultat: atur i empobriment de pobles com Smithers.

Fem una parada a un riu on uns quants indis practiquen el vell art de la pesca de salmó: es tracta d'esperar que l'animal intenti remuntar un salt d'aigua, i pescar-lo gairebé al vol amb un sedàs. En comptes de ficar-lo dins d'una galleda se'l passen de sedàs en sedàs els tres o quatre homes que hi ha. No sé si és un numeret turístic o bé realment es fa així!

Riu Fraser

Arribem a Ksan, poblat indi reconstruït. Ens expliquen la vida organització dels clans o famílies indis. El guia dóna explicacions en anglès (em costa entendre'l) i la Marie tradueix. De nou hi ha confusió entre caçar i cagar, i aquesta vegada se'ns escapa forçosament el riure.

Pesca salmó

Els tòtems indis són una espècie de genealogia de la família. En alguns aspectes és una societat matriarcal (els homes, quan es casen, van a viure a la casa de la família de la dona). A cada casa hi viu un clan o família, amb diverses generacions; per tant, són força grans (uns 300 o 400 metres quadrats), de planta gairebé quadrada.

Els problemes es resolen en reunions familiars. Hi ha costums exemplars: els torns de paraula són concedits pel cap de la família (que té un bastó de comandament, és curiós que també els nostres alcaldes simbolitzin el poder d'aquesta manera), i si algú no els respecta pot ser condemnat a convidar a un àpat a tothom. Alguns dels objectes

que hi ha dins de les cases són utilitzats encara avui dia, i no ens hi deixen fer fotografies.

Poblat indi (Ksar)

La visita, però, ens decep. Realment m'esperava un poblat indi amb indis vivint actualment de la forma tradicional, si és que n'hi ha; m'he quedat amb la sensació que sí, que en algun racó del país hi ha reserves tradicionals, però potser no volen ser visitats.

Passem per la botiga, on hi ha diversos objectes d'artesanía, i altres d'importació de fàbriques de l'altra punta del món. Veiem una granota semblant a la que vam trobar a Faoo Schwartz fa quatre anys, però no la comprem: no és tan simpàtica i el soroll que fa quan la belluguem és de trencat.

Dinem molt a prop del poblat indi, un sandvitx de "beef" acompanyat d'un puré de patata de gust indefinit, en una terrassa d'un bar on, malgrat els para-sols, ens torrem una mica.

De tornada passem un pont a peu (la guia diu que és perquè "hem menjat massa i l'autocar porta massa pes"... i sentim un comentari del tipus "amb això no m'hi havia trobat mai"); el pont, sobre un riu, és realment alt i el trajecte a peu val la pena.

De nou dins de l'autocar em sembla entendre que una parella d'italians tornen de Vancouver a Calgary amb el tren Rocky Mountaineer, un tren panoràmic que passa per les Rocalloses (fent-se hereu, per tant, dels projectes de la Companyia Tanscanadenc de Ferrocarril d'atraure turistes americans cap a Banff, Jasper i Lake Louise) i sí, tinc certa enveja: és tancar un cercle i passar per un parell de llocs que han quedat fora de la nostra ruta, com ara Kamloops.

Ens posen vídeo general de Canadà. Quan estic a punt d'adormir-me parem un moment per fotografiar el cartell de la carretera que porta a Alaska. Pel camí tornem a veure muntanyes amb quantitats impressionants de neu i glaç (les Coast Mountains).

En una de les parades tècniques veiem una explicació referent al ferm de les carreteres: en un país tan gran i amb clima tan extrem el manteniment d'aquesta infraestructura és costós, i apliquen diverses tècniques per a allargar al màxim la vida de l'asfalt. És per això que hi ha límits estrictes sobre el pes màxim de cada eix, i límits de velocitat després d'aplicar determinats tractaments. De fet, al llarg d'aquests dies ens hem trobat sovint amb carreteres tallades en un sentit per obres, amb pas alternatiu. I de fet només tenen 2 mesos cada any per fer aquestes actuacions.

Passem per Terrace, on fem una parada tècnica en un centre comercial. Queden uns 150 Km fins Prince Rupert. Hi arribem al voltant de les 7 de la tarda, després de seguir una bona estona el riu Skeena. Portem uns 1.840 km i hem acabat la part interior del viatge. Ara no deixarem el mar fins al final.

Estem a l'hotel Coast Prince Rupert, que segueix els estàndards als que ja ens hem acostumat. Des de la finestra de l'hotel veiem el Pacífic i un tros del poble, que no és cap meravella: com els anteriors, amb cables i transformadors de llum al mig del pas, amb edificis de planta desigual i l'aparcament ocupant un tros (tampoc homogeni) de la mateixa parcel·la.

El port sembla ser una peça clau en l'economia d'aquest poble: és interior, per la qual cosa és operatiu pràcticament tot l'any, sense problemes de glaç; és el port canadenc de certa entitat més al nord per la banda del Pacífic, a tocar d'Alaska -surten ferris cap a aquest estat. En el nostre cas anirem cap al sud, deixarem Alaska per una altra ocasió.

Esperem una bona estona que ens portin les maletes; sortim de l'hotel i ens arribem a un centre comercial. Notem l'olor de mar, que fa una setmana que no veiem. Comprem quatre galetes per l'endemà a primera hora, i anem a sopar a un "Zorba", que vol ser un restaurant grec, on fan amanides gregues, amanides tradicionals, pizza i pasta. Demanem una amanida grega (tomàquet, pebrot, ceba, oliva negra i formatge ratllat per sobre), una pizza i una lassagna. Es deixa menjar, està força ben elaborat, i les racions de pasta i pizza són ben completes.

Quan sortim plovisqueja. El restaurant és al costat de l'hotel, no ens mullem massa. En arribar a l'habitació bàsicament ens preparem les coses per a la travessa fins a Port Hardy (per si veiéssim balenes o dofins preparo tres rotlles de fotografies; segurament és una exageració). Intentem parar el ventilador, que fa massa soroll, però no ens en sortim. Acabem trucant a recepció i ens ve una noia que tampoc no entén massa com va... Al final ho aconseguim i se'n va corrents, no sigui que torni a engegar-se! El problema era que des que situes el commutador a "off" fins que realment s'atura l'aparell transcorren uns segons.

A quarts d'onze ens fem al llit. Ens llevarem molt d'hora.

Dissabte 17 d'agost: Prince Rupert-Port Hardy

Inside passage

Ens llevem a 3/4 de 5, ens rentem una mica la cara, tanquem les maletes i baixem. A la recepció de l'hotel ens ofereixen un got de cafè; tot i tractar-se de l'aigüet líquid americà que gosen qualificar de cafè me'l prenc de gust.

Acaben demanant-nos que ens traguem al carrer les maletes, són 3/4 tocats de 6 i hem de ser al port a les 6 (1 hora abans que surti el vaixell). En un moment estan col·locades a l'autocar. Arrenquem a les 6 menys 5. Plovisqueja.

Arribem al port i ens parem en una llarga cua. Al cap d'una estona ens fan notar que arriba un vaixell. Suposem que pot ser el nostre: abans de mitja hora o tres quarts no embarcarem. Ens ho

agafarem pel costat bo: potser la boira s'esvairà, no es veu realment res.

Ens reparteixen els vals pels àpats del vaixell. A quarts de vuit fan passar l'autocar, per davant d'altres vehicles. Un cop dins del vaixell sortim de la bodega, i anem de seguida al restaurant per esmorzar, quan encara no hem sortit del port. L'àpat és excel·lent: un bufet on no hi falta res. Faig una combinació de continental i americà, realment em poso les botes.

El vaixell arrenca quan acabem d'esmorzar. Es pot estar a 3 cobertes exteriors diferents, a la popa i babord i estribord bàsicament. La proa és accessible només al nivell superior, i protegida per vidres tintats. Tot l'exterior és mullat, aquesta nit ha plogut, i la boira que ens acompanya no ajuda a assecar-lo.

Disposem de diverses sales d'estar interiors; la majoria de bones butaques (reclinables, prop de les finestres) queden ocupades de seguida. I això que sembla que el vaixell no va ple.

Inside passage

Balenes (Inside passage)

Compro un fulletó que descriu el trajecte i el vaixell, però la falta de punts de referència clars em fa desistir de seguir el trajecte. Més endavant m'adono que, de tant en tant, pel servei de megafonia indiquen els punts destacables del trajecte.

A trossos la boira permet el pas del sol, i el contrast dóna peu a intentar alguna fotografia, més per ajudar a passar l'estona que per veritable interès. A quarts de deu m'assec a escriure una mica, i després torno a les cobertes exteriors perquè la boira s'esvaeix i naveguem per un passatge veritablement estret.

Al llarg de tot el trajecte es veu una línia sense vegetació a tocar de l'aigua, d'un mig metre d'alt, suposo que és l'efecte de les mareas.

Al primer avís de balenes no veig res. Mes endavant aconseguixo fotografiar-ne unes, i ara agraeixo la velocitat de l'EOS 3 i el 70-200: si alguna de les fotografies surt caldrà que l'ampliï força, però aconseguixo fer-ne tres en un moment. Hauria d'haver activat l'automatisme per aconseguir fins a 4 fotos per segon (i polir-me mig rotlle en 5 segons), però no hi he pensat.

Far Dyad Point (Inside passage)

A mida que anem cap al sud i que avança el dia hi ha menys boira, i el paisatge esdevé més atractiu: aigua i muntanyes a banda i banda, i una mar sortosament calmada.

El dinar és un bufet: algunes amanides d'entrada, peix arrebossat, salsitxes de Frankfurt i pastissos i fruita per postres. Res de l'altre món.

A quarts de quatre passem pel far que hi ha a mig camí (Boat Bluff) i el vaixell fa sonar la sirena. Alterno entre escriptura, lectura del folletó que he comprat i passeig per cobertes per fer alguna fotografia. Més tard passem prop d'un poble (Bella Bella-McLoughlin Bay) i el vaixell redueix la velocitat. Haig de fer un esforç per recordar-me del dia de la setmana que és, i ho considero un bon senyal!

Al voltant de les vuit sopem. L'única variant digna de menció respecte al migdia és un salmó molt tendre, fet amb una salsa cremosa, i uns anells de ceba arrebossats.

Posta de sol (Inside passage)

Veiem posta de sol al Pacífic (el sol s'apaga en entrar a l'aigua). El final del trajecte és pràcticament en mar obert, fet que repercuteix especialment en el moviment del vaixell. Passem el temps com podem fins a desembarcar i arribar a l'hotel, a quarts de dotze de la nit. Davant nostre acaba d'arribar un altre grup, que també era al vaixell, i optem per pujar-nos les maletes nosaltres mateixos (dos pisos, a peu per no

entretenir-nos més, deixem l'ascensor per la gent de més edat): ens hem llevat a quarts de cinc del matí, i són les dotze de la nit.

*Far Bloat Buff (Inside passage)**Vaixell prop de Bella Bella (Inside passage)*

L'hotel és el més just que hem tingut fins ara: un sol llit, i relativament estret.

El mòbil em permet només trucades emergència (he estat uns quants dies sense cap servei).

Diumenge 18 d'agost: Port Hardy-Illa Quadra

Esmorzar americà, força bé. Sortim a les 9, per tant hem pogut descansar una mica. Fem una parada a la platja, on veiem un monument en memòria de la "campanya de la pastanaga", que va ser fruit de l'enuig popular davant dels governants, que legislatura rera legislatura anaven promettent una autopista (la pastanaga) a canvi dels vots.

Fem una segona parada a la platja, on passem una bona estona i veiem àligues, peixos morts sense carn a la sorra i molts troncs d'arbre. La sorra és negra, el cel ben tapat, gris, i l'aigua realment tranquil·la.

A la carretera veiem moltes explotacions forestals. Dinem a Campbell River, entra la una i les tres del migdia. Sort que tenim dues hores, perquè és diumenge i està tot tancat. Pràcticament tots anem a parar al mateix restaurant, i triguen molt a portar-nos la teca. És un restaurant atípic pel personal que l'atén, ja que es trenca el tòpic de cambreres joves: també són dones, però bastant més grans. Mengem un bistec/hamburguesa amb patates fregides -moltes patates.

Hotel illa Quadra

Abans d'anar a buscar el ferri per anar a Illa Quadra passem per la platja, passem pel monument al paral·lel 50, i veiem unes quantes gavines a l'aigua. Agafem el ferri de les 16:30 i arribem a la Illa Quadra al cap de vint minuts -aquesta vegada ni baixem de l'autocar, ja que l'han situat a la part descoberta de l'embarcació i ja tenim bona panoràmica.

Un camí que passa pel mig del bosc ens mena a l'hotel, una construcció de fusta, integrada en territori indi, amb un vestíbul de considerable alçada i extraordinàriament lluminós, on hi ha dues o tres persones que venen artesanía índia. Les habitacions tenen una terrasseta que dona a l'exterior (la nostra, a la banda de mar), i no tenen televisió ni aire condicionat. Poso una de les portes correderes de la terrassa a la guia (havia sortit), i també arreglo la cortina, que tenia dues làmines mal col·locades.

Fins a l'hora de sopar passem per la platja: hi ha un far, atractiu sobretot sota la llum rogenca del vespre, i unes quantes gavines.

Sopem a les 8 (estava previst que fos a les 7, però demanem per unanimitat que ens l'endarrerixin, i ens fan cas). L'àpat consisteix en un bufet més o menys complet. El peix (salmó, què esperàveu?) no és cap meravella.

Seiem amb la guia i el xofer. Aprofitem l'ocasió per comentar que el viatge està descompensat, els primers dies són d'una activitat frenètica i emocions fortes, però després l'interès cau. La Marie ens diu que ho comunicarà, però que ho expliquem també al full d'avaluació que ens han donat. Així ho farem.

Mentre sopem veiem passar un parell de creuers, un d'ells realment gran, que fa el trajecte Vancouver-Alaska.

Després de sopar es fan tres o quatre rotllanes al vestíbul de l'hotel, per fer-la petar, però ningú no acaba de decidir-se a organitzar cap activitat. A fora només hi ha el bosc -estem lluny de qualsevol poble. Ens n'anem a dormir bastant d'hora.

Far (illa Quadra)

Dilluns 19 d'agost: Illa Quadra-Victoria

Heritage Square (Chemainus)

Passem una nit molt tranquil·la; realment en aquest hotel ni sentim soroll de canonades, ni cotxes, i res ens impedeix dormir. Al matí faig recompte de fotografies: em queden cinc rotlles i mig, i tenim tres dies per endavant. Serà suficient.

Desfent el camí de la tarda anterior tornem a passar pels boscos, encara els veig més espessos. Com que és territori indi no hi ha explotació comercial de la fusta.

Realment no hi ha gran cosa a veure: el petit port i para de comptar. A les 11 embarquem, però sense l'autocar, perquè la marea no és adequada per transportar-lo (sembla que és massa baixa, o el cotxe massa pesat, perquè pugui passar). O sigui que ens estem 1 hora a l'illa de Vancouver, a Campbell River, esperant. Entrem a totes les botigues que veiem, per passar l'estona. Em sembla que no comprem ni una trista ampolla d'aigua. En definitiva, un matí ben bèstia, perdut!

Fresc mural (Chemainus)

Fresc mural (Chemainus)

A l'hora de dinar ens aturem a Chemainus, un poble de 4.000 habitants, amb la particularitat que moltes parets de les cases tenen frescos pintats. Dinem un parell de sandvitxos ràpids, i passem pel poble. No és molt gran, però sembla que l'atractiu dels frescos -alguns realment grans- atrau força visitants.

A la tarda ens aturem a Duncan, l'anomenada capital dels tòtems. Al llarg del poble n'hi ha un bon grapat, però en veurem només uns quants. Hi ha el que diuen que és el més gruixut de tot el món, i també alguns que semblen nous (o restaurats), amb colors extraordinàriament vius.

Tòtem (Duncan)

Tòtem (Duncan)

A mitja tarda (abans de les 6, si no recordo malament) arribem a Victoria. Hi ha un sentiment bastant generalitzat de pèrdua de 4 dies per haver fet el Inside Passage, que si bé és atractiu no val 4 dies d'autocar.

La guia ens ofereix d'anar a sopar al Fairmont Empress, però declinem: no baixarà de 80 CDN (uns 48 EUR) per persona, i a més ens lligarà l'horari. Passem per la ciutat -passem per davant del Parlament i rodegem el port, gairebé obligats per la situació de l'hotel-, fem un parell de fotografies al port i al Fairmont i fem una bona volta pels carrers més comercials (Government i Douglas). A Government tornem a veure un Jacques Cartier Clothier, de nou amb els jerseis de qiviuk. Passem pel barri

Hotel Fairmont Empress (Victoria)

xinès -actualment reduït a uns pocs carrers, era un dels més importants del país- i anem a parar -sense proposar- nos-ho- a la plaça de l'ajuntament, amb una font moderna.

Port (Victoria)

Pels carrers més cèntrics hi ha gent sense recursos i/o amb xacres físiques que demana caritat. No n'havíem vist pràcticament fins ara, tot i que als pobles del nord ens nota que no hi ha massa riquesa.

Per sopar demanem una selecció de tapes, en una espècie de restaurant d'inspiració mexicana, amb copa de vi inclosa. El vi és caríssim, el preu d'una ampolla a Catalunya pot ser perfectament el que costa una copa a un restaurant americà: el sol fet que en general es demani un got o una copa -en comptes de demanar ampolla- és significatiu per sí mateix (tot i que també pugui ser una qüestió de costum). Sopem ben de gust.

Tornem caminant a l'hotel -de fet, no hem agafat transport públic a cap ciutat! En arribar a l'hotel coincidim amb els que han anat a sopar al Fairmont Empress (els "mi plan" i alguns altres que s'hi han apuntat).

Dimarts 20 agost: Victoria

Hidroavió al port (Victoria)

Fem un esmorzar americà, realment complet, aquest hotel està molt bé. Aprofito que estarem tot el dia a l'hotel per fer rentar uns pantalons, una camisa i un parell de samarretes. En sortir de l'hotel veiem un hidroavió que amara; ja n'havíem vist algun, aquest puc fotografiar-lo.

A primera hora l'autocar ens porta al "Miles 0", el punt inicial de la carretera Tanscanadenca. Més enllà de l'aigua hi ha estat Washington.

Continuem el periple cap a la zona residencial de Victoria, abans d'arribar als jardins Butchart. Passem pel costat del camp de golf on ve a jugar en Bill Gates (Redmond és realment a prop) amb helicòpter... suposo que no l'atabalen massa amb els tràmits d'immigració, o té algú que se n'ocupa per ell.

Jardins Butchart (Victoria)

Victoria té 3 zones: la zona C és el centre, la zona comercial. La zona B és residencial, amb cases que estan força bé, gairebé sempre en parcel·les molt obertes -hi ha poques reixes, pocs tancats a les cases, i de planta o planta hi pis. És fàcil trobar-hi cases prefabricades. La zona A és també residencial, però de molt més alt estànding: carrers molt nets, sense ni

Jardins Butchart (Victoria)

un cable de telèfon ni d'electricitat, amb finques molt més grans i cases que són veritables mansions. Aquesta zona de la Colúmbia Britànica està esdevenint una nova Califòrnia, i són bastants els americans amb diners que s'hi estableixen. Pel camí notem que la gespa de les zones verdes és realment seca, i és que a aquesta zona hi plou relativament poc.

Un cop feta tota aquesta volta anem arribem als Butchart Gardens, un jardí impressionant que va començar quan una bona dona a qui no agradava veure la pedrera que tenia prop de casa. Va demanar al marit que li deixés plantar unes floretes, i a partir d'aleshores cada vegada que feia un viatge portava una planta o altra d'algun racó de món.

*Jardins Butchart
(Victoria)*

Ens donen una hora i mitja per a veure'ls, ens sembla molt poc. No obstant, són més petits del que ens esperàvem. El conjunt és harmoniós, i molt net. La varietat de plantes que hi ha és impressionant, en diversos "jardins" o zones temàtiques: el jardí de roses, amb moltíssimes varietats, moltes de les quals tenen un nom de persona famosa: actors/actrius de cinema, princeses mortes, etc. No n'acabem d'esbrinar el motiu. Després passem al jardí japonès, on hi ha alguns arbres podats amb formes arrodonides, especialment atractives. Just a la sortida hi ha el jardí italià.

Tornem a l'hotel passant pel restaurant on dinen els "mi plan", punt a partir del qual ens quedem sense guia... algun italià fa un crit d'alliberament, i posem música a un volum relativament alt. I quan el conductor comet la imprudència de no aturar-se davant d'un semàfor que acabava de posar-se roig (tot sigui dit, sense perill) els companys italians esclaten en aplaudiments

i visques!

Tenim la resta del dia lliure. Desfullem la margarida, i acabem concloent que no anirem a veure balenes, sinó que visitarem Victoria. Per fer ambdues coses ens falta un matí -o una tarda- que no tenim. Tampoc no hi ha seguretat de pujar a una embarcació i veure cetacis.

Dinem ràpidament un dels plats ràpids típics, però asseguts en un restaurant. Després ens arribem als Crystal Gardens, una construcció de vidre al costat al costat del Fairmont que té una petita col·lecció de plantes tropicals, aus exòtiques i papallones. La visita ens dura poca estona -el local és petit- però val la pena. Hi veiem unes espècies realment grans de lloros, i altres aus realment espectaculars.

A continuació ens arribem al Parlament de la Colúmbia Britànica, de la qual Victoria és la capital. Hi veiem la sala de plens -rectangular, amb els escons situats a banda i banda, la presidència a una punta i la porta d'entrada a l'altra, segons l'estil britànic. Pels passadissos hi ha també fotografies dels successius presidents del parlament, dels fiscals generals, i d'alguna altra autoritat que se m'escapa.

Jardins Butchart (Victoria)

*L'espècie de lloros més gran (Crystal
Gardens)*

Crystal Gardens (Victoria)

En sortir ens arribem al Royal British Columbia Museum, on veiem un petit apartat d'història natural (una reproducció de mamut, unes aus, óssos, "alces"). També hi ha tota una secció dedicada al 50è aniversari de regnat d'Elisabeth II (recordem que Canadà pertany a la Commonwealth, igual que Nova Zelanda o Austràlia... això bàsicament dóna avantatges quan els canadencs es mouen pel món: una ambaixada de qualsevol dels altres països i, per descomptat, de la metròpoli, els donaran un cop de mà en cas de necessitat). Dues coses destacables d'aquesta secció del museu: la botiga, farcida de records de rotund mal gust sobre la reina, i el quadre genealògic de la reialesa europea, on es veu

gràficament que tothom està emparentat amb tothom.

Hi ha una bona secció dedicada als "primers pobladors", és a dir, els indis canadencs. Ens agrada fins i tot més que Ksan! A continuació passem a una exposició retrospectiva sobre els cent anys de la Colúmbia Britànica, i a una reconstrucció d'un poble de principis del segle XX, molt ben ambientat: barri xinès, fàbrica d'envasat salmó, farmàcia, estació ferrocarril amb soroll de tren de vapor reproduït, bombetes amb filaments llargs i de poca intensitat.

Molt a prop del museu hi ha la casa del metge John Sebastian Helmcken, un dels primers metges de la colònia de l'illa de Vancouver. La casa és de les més antigues de la ciutat, per bé que actualment és només un museu. És àmplia (realment són dues cases unides per dintre), de família benestant. Hi ha diversos instrumentals de medicina. Segurament interessant pels del ram, em deixa una mica indiferent.

Ens arribem a la catedral anglicana (tot i que d'entrada no sabem que és anglicana). A un racó fan un acte litúrgic. L'edifici no té massa interès, i realment ens ho podríem haver estalviat. Ens arribem a la catòlica, que està tancada.

Molt a prop de la catedral catòlica hi ha el centre comercial Eaton, que és clavat al de Calgary: mateix estil, gairebé les mateixes botigues.

Sopem a un restaurant de la zona. És molt tranquil quan entrem gairebé estem sols; més tard arriba un grup de noies i després un grup més nombrós d'orientals joves -el barri xinès és a prop. Demano una amanida i un plat de pasta (macarrons) amb una salseta picant, me'n porten una muntanya però poc a poc me l'acabo.

Després de sopar tornem a l'hotel, ja és pràcticament fosc. Al port hi ha qui fa jocs malabars amb foc, amb les lògiques rotllanes d'espectadors al voltant. No ens hi entretenim massa. De camí cap a l'hotel ens trobem una parella d'italians del grup -un matrimoni de mitjana edat, amb qui soparem l'endemà.

Arribo a l'habitació i em trobo la roba neta (per què no havia de ser-hi?). Vaig a recepció i liquido el compte (uns 17 dòlars canadencs), i el noi del mostrador té ganes de xerrera: em pregunta on és millor anar al desembre, si a Espanya o a Itàlia: li dic que més o menys igual, però que el sud d'Espanya té coses molt interessants i que a l'hivern el clima hi és força agradable.

Dimecres 21 agost: Victoria-Vancouver

*Relotge de vapor
(Vancouver)*

Toquen diana a les 6:30; al cap de mitja hora traiem les maletes al passadís i anem a esmorzar. A quarts de vuit arrenquem, i a dos quarts de nou som a l'estació dels feris; agafarem el de les 9. El vaixell és gran, similar al que vam agafar per travessar l'Inside Passage.

A les 11 tocadetes arribem al Queen Elisabeth Park, fet a memòria de la mare d'Elisabeth II (la dona de Jordi VI d'Anglaterra). La concepció d'aquest parc és similar a la dels jardins Butchart de Victoria, tot i que no té el seu renom ni espectacularitat.

Tram-bus (Vancouver)

*Ciutat des de l'Stanley Park
(Vancouver)*

Al migdia arribem al rellotge de vapor: d'estil clàssic anglès (és a dir, a imitació del Big Ben, però en petit) toca els quarts i les hores a través d'uns xiulets de vapor del capdamunt. Quan toca les hores imita el so del rellotge londinenc. (En una nova filigrana dialèctica, la guia ens diu que nos echufemos al reloj, sense que aquesta tinguem la mínima pista sobre què volia dir!). Aprofitem per dinar, anem a parar a un bar-restaurant que té 6 o 7 televisors en funcionament, alguns amb pantalles gegants: esports, cotitzacions de borsa, notícies... per parar ximple! Cometem l'error de no pujar a la torre de la ciutat; però realment el temps se'ns ha tirat a sobre.

A la tarda ens arribem al parc Stanley, que és el parc urbà més gran de Nord- Amèrica. En veiem un trosset petit, òbviament, i pràcticament tot dalt de l'autocar. Fem una única parada per veure uns tòtems plantats, i una panoràmica de la badia de Vancouver.

Ens arribem al Pont Capilano, un pont suspès -només per a persones, i actualment pràcticament turístic. El trajecte impressiona, ja que es mou força. Però és qüestió d'agafar el ritme, els moviments de l'estructura acaben essent predictibles. A ambdues ribes del riu hi ha diversos circuits per veure-hi tòtems, bassals d'aigua amb interessants reflexos dels arbres, troncs ajaguts a causa de vents huracanats. Tot el trajecte és molt didàctic, amb explicacions detallades de cada racó. De nou ens manca una mica de temps per gaudir-ne totalment.

Fem via cap al Prospect Point, des d'on sortien els buscadors d'or, i que actualment gaudeix d'una vista privilegiada del pont de la porta dels lleons. Encara dins del parc passem per davant cedre roig de més de 650 anys.

*Tòtems a l'Stanley Park
(Vancouver)*

*Parc Capilano
(Vancouver)*

Arribem a l'hotel, el Delta Suites. Hi ha sofà i butaca, una taula de treball, un moble amb televisió i el llit està separat per una porta corredera de fusta, sense estar totalment tancat. Anecdòticament, amb un segon aparell de televisió. Triguen a portar les maletes, i quan arriben en falta una. Al final baixo a recepció... la tenien guardada, perquè no havien trobat el nom; bé que hi era!

A quarts de vuit ens trobem tots al vestíbul de l'hotel per anar a sopar. La guia ens dóna diners per al taxi d'anada a l'aeroport de l'endemà, a canvi d'un rebut escrit a mà, i demana a l'hotel que ens avisin un taxi a quarts de cinc (de la matinada), i que ens despertin una mica abans.

*Parc Capilano - Tot són reflexos!
(Vancouver)*

Pont Capilano (Vancouver)

Quan arrenquem per anar a sopar veiem que falten 2 italians (tot i que la guia ens havia comptat!). Uns quants crits, fem volta a l'illa de cases, entrem a l'hotel i els recuperem.

El sopar és a un restaurant amb vistes al port esportiu, a l'estil del Port Olímpic de Barcelona, i amb vistes de Vancouver al fons. Mengem una amanida i un salmó, amb una copa de vi (negre o blanc, a elecció). Per postres

Pont de la Porta dels Lleons des del Prospect Point (Vancouver)

hi ha un pastís, i te o cafè. Se m'ocorre demanar una copa extra de vi, que em fan pagar a preu d'or: \$8,15 (bastant miserable, érem 40 a sopar). Què hi farem, no protesto. El vi era bo (un Cabernet Sauvignon, si no em falla la memòria), però a aquest preu la mitja copa (perquè ni me la van omplir!) és un abús. Sopem amb una parella jove d'italians, i uns una mica més grans, de Torino, que han voltat bastant; la conversa gira al voltant del viatge per una banda, les respectives experiències de turisme (tant ells han estat a Barcelona com nosaltres a Itàlia), i fins i tot ens atrevim amb el futbol (tampoc és la meva passió), els cotxes i una mica la política... i és que Aznar i Berlusconi donen per a molt!

Al voltant de les 23:30, al llit. L'endemà serà una jornada llarga i pesada.

Dijous 22 agost: YVR-YTO-MAD-BCN

Ens llevem a les 4 del matí, tanquem les maletes, agafem el diari que ens han deixat a la porta (tot i que no ens el llegirem) i baixem al vestíbul. Demanem pel taxi que ens ha de portar a l'aeroport, que arriba de seguida; arribem a l'aeroport a $\frac{3}{4}$ tocats de 5 (trajecte d'uns 20 minuts, a aquella hora no hi ha trànsit, en això a gairebé tot el món som iguals, a la nit dormim), i hem de fer una senyora cua (entre vint minuts i mitja hora) per facturar. Ens envien les maletes directament a Barcelona (després de fer-nos el preceptiu interrogatori sobre si hem deixat desatès l'equipatge en algun moment, i si l'hem confeccionat nosaltres mateixos), i també ens donen les targetes d'embarcament dels tres avions. La del primer, no obstant, no té el seient especificat (ens diu que no ens el pot donar ella), i que a les 6 ho preguntem a la senyora de la porta d'embarcament. Així mateix ens donen les instruccions per moure'ns a l'aeroport de Toronto: un mapa, i clarament ens diuen que no cal que transportem les maletes nosaltres mateixos (en arribar vam haver de fer-ho).

Comencem el periple per arribar a la porta d'embarcament. Pel mig ens fan pagar \$10 a cada ú per a finançar el nou aeroport (l'import és diferent per a vols nacionals que per a internacionals, hem tingut sort, fem escala a Toronto, sinó ens tocava pagar 5 dòlars més per cap). Quan arribem a la porta d'embarcament ens dirigim al mostrador, i preguntem pels nostres seients. Ens diuen que en tenim, i que ja ens cridaran. Al cap d'una estona ens avisen pels altaveus, i fem notar que tenim enllaç amb Madrid i Barcelona, tal com ens ha indicat la primera noia que ens ha atès. Ens canvien les targetes d'embarcament, i ja tenim seient assignat, a la fila 8.

Pugem a l'avió i ens adonem que ens han ubicat a primera classe. No en coneixem el motiu, però ho agraïm: seients més amples i molt més reclinables, suport per a les cames, ajustos lumbar, tot accionat elèctricament. A més hi ha pantalla de vídeo personal on pots veure pel·lícules diferents de la general, i llums de lectura nocturna enganxats al seient. Ens ofereixen diari -agafo el Vancouver Globe, tot i que només en miro els titulars.

Sortim al voltant de les 7, i la durada prevista del vol és d'unes 4 hores. Ens porten una mica d'esmorzar: un bol de fruita, i ens ofereixen també truita i alguna altra cosa, que no tastem. Mengem una mica i intentem dormir; ho aconsegueixo durant una hora o una hora i mitja. Em desperto quan fa gairebé tres

hores que volem, i jugo una mica amb la pantalla de televisió, fins que aconseguixo engegar la pel·lícula *A Beautiful Mind*, inspirada en la vida del matemàtic John Nash. Me la miro, i encara que em perdo algun diàleg en capto l'essència. No acabaré de veure-la, m'interrompen el programa quan iniciem el descens.

Dins de l'aeroport canviem de terminal, i arribem a la zona LL, on embarcarem. Només tenim accés a algunes botigues, i n'hi ha de tancades. Decidim fer un mos (deu ser el nostre dinar), i demanem un parell d'entrepans pre-fabricats, que ens costen bastant cars pel que són. Ens els mengem amb calma, i aprofitem la taula per escriure una mica.

Quan ens en cansem donem un cop d'ull a les botigues de la zona, que són bastant pobres. No comprem res. No entenc per què no han aconseguit fer els aeroports una mica més entretinguts, menys pesats.

Quan falta poc per embarcar ens criden; la noia ens mira les targetes d'embarcament i diu que és per fer una comprovació... res, tot és correcte. Quan embarquem, però, ens diuen que ens han de canviar de lloc. Ens donen 2 alternatives: finestreta anant separats, o al passadís del mig anant junts. Ens quedem al passadís del mig, a la fila 37 (final de l'avió, abans del canvi teníem la 37 al costat esquerre, que queda reservada a la tripulació). Al final ens queda lliure un seient, de manera que el deixem al mig i anem una mica més amples.

Sortim bastant puntuals, i la durada del vol es preveu d'un 6 hores i mitja, bastant menys que a l'anada. Ens porten unes galetetes per picar i al cap d'un estona un sopar, consistent en una amanida i carn rostida. La carn és força bona, però la resta és bastant dolent.

Després de sopar intentem dormir, però ens costa molt. Hi ha bastant de soroll, i la tripulació s'ha muntat una petita festa (no paren de riure) al fons de l'avió (no és un fet puntual, dura ben bé una hora, em sembla bastant poc professional). Un parell d'hores abans d'aterrar a Madrid ens porten un esmorzar, el nostre primer esmorzar.

Arribem a Madrid molt d'hora, tant que no deixen acostar l'avió a la terminal pels seus propis mitjans, perquè fa massa soroll, i ens remolquen amb els motors de l'avió aturats. Quan baixem ens porten a la terminal amb autobús.

Passem el control de passaports sense problemes. Demanem informació al mostrador d'Spanair, on hi ha més gent de la que poden atendre, perquè no tenim clar on hem d'anar. Canviem de terminal amb autobús, i localitzem una cafeteria. Hi ha una mica d'embolic a la cua, molts clients i només dos cambrers. Demanem un cafè amb llet com cal, ja estem saturats de cafè americà! Ens asseiem una bona estona.

Quan ens en cansem anem cap a la porta C45, on embarca el nostre vol. Pel camí compro *La Vanguardia*, i m'assabento una mica de com està el món.

Embarquem força puntuals. L'avió va bastant buit, i el vol transcorre sense incidents. Tinc la sensació que és la una o les dues del migdia, i només són les 10 del matí. Esmorzem per tercera vegada (suc de taronja, una magdalena i alguna altra cosa).

Arribem a BCN a quarts d'onze del dia 23, i hem d'esperar gairebé una hora per recollir les maletes. Hem tingut sort, apareixen íntegres! Després ens assabentem que hi ha hagut molts problemes d'equipatges a l'aeroport del Prat, la qual cosa explica que trobem maletes a qualsevol racó, desateses.

Passem el control d'equipatges sense contratemps. Final del viatge.

Impressions generals

Equip fotogràfic

Molt content del rendiment i prestacions. El 70-200 f/4 L es fantàstic i el 28-135 també, tot i que diferent. Em vénen ganes de 28-70 f/2.8 L.

Un cop fet el revelat els resultats són bons, no em queixo! Algunes fotografies són força espectaculars, altres m'han decebut, però la qualitat general és molt bona. La pel·lícula (Fuji Superia 400) ha respost a les expectatives, no es nota que sigui ISO 400.

Segurament serà el darrer viatge que faig amb càmera analògica, les digitals estan a un punt realment interessant.

Motxilla

És molt còmoda per portar (hi he dut bastant de pes) però li falten butxaques o departaments: només té el gran i una butxaca a la part de davant, insuficient si vols evitar que es barregi tot. Sobretot és necessari un o dos departaments més per poder posar documentació (per exemple, bitllets o passaport pels aeroports), i algunes coses petites que altrament es "perden" en la immensitat dels departaments grans.

Palm

Realment és una eina de viatge pràctica:

- En sortir vaig apuntar-me tot el trajecte, tal i com estava descrit al fulletó que ens havien donat a la mateixa agència.
- Durant el viatge hi he anat apuntant el contingut de cada rotlle de fotografies i els llocs visitats cada dia.
- A mig viatge (els dies de trajecte llarg) he començat a escriure, però fer-ho amb grafitti és pesat, un teclat petit seria molt més ràpid i millor. Ho estudiaré per a properes ocasions, tot i que per la Palm Vx potser no el trobaré quan el busqui. He escrit fent servir el QuickWord, prou pràctic.
- M'agradaria tenir una aplicació integral de viatges, on pogués escriure en un únic lloc el que pensàvem fer (per viatges organitzats), el que hem fet i les fotografies relacionades.

Recorregut

L'Inside Passage surt massa car: 4 dies d'autocar sense veure gairebé res. No val això.

Per contra, la jornada tercera (llac Moraine, llac Louise, llac Peyto, gelera Athabasca, cascades Athabasca) té massa emocions concentrades, hauria de fer-se en dos dies, i buscar (si n'hi ha) excursions a peu als voltants dels llacs per gaudir-ne molt més. O, com a mínim, veure'ls amb més tranquil·litat. També es podria pujar al telefèric de Jasper (que, tot sigui dit, el dia que hi vam passar -el dia que vam deixar Jasper- estava tapat fins dalt de tot).